

Metoda Storyline (Mgr. Olga Tenková)

Co je to metoda Storyline?

Jedná se o vyučovací metodu původem ze Skotska, která pracuje nejen s vědomostmi, ale i s vnitřní motivací žáků a klimatem třídy. Název Storyline vystihuje její podstatu.

Žáci tvoří příběh - *story*, který prožívají. Zastupují nebo si přímo vyrobí nějakou smyšlenou postavu. Ve vzájemných interakcích se spolužáky ji ve třídě přivádějí k životu. Využívají k tomu své zkušenosti a fantazii.

Učitel sleduje linku – *line*, má pod kontrolou cíle výuky, plánuje jednotlivé uzlové body práce, může práci žáků ovlivňovat cílenými otázkami, prvky dramatizace, podporou jejich představitosti, propojováním s realitou.

O metodě Storyline jsem se doslechla v roce 2012 na metodickém kurzu zaměřeném na výuku anglického jazyka pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Upozornil mě na ni jeden účastník kurzu z Německa.

Začala jsem si tedy o této metodě hledat informace. V České republice jsem našla jedinou stopu. Metodu Storyline využívala organizace NaZemi ve svých programech a také několik dalších škol v okolí Brna. Metoda Storyline zde sloužila k dosažení cílů ve výuce týkající se ekologických, multikulturních a jiných celosvětových témat.

Metodu Storyline je ale možné využívat při výuce cizího jazyka. Je vhodná zvláště v heterogenních třídách – ve skupinách žáků, kteří mají různou úroveň znalostí a komunikačních dovedností.

Díky programu Erasmus+ byl podpořen projekt naší školy **Metoda Storyline jako nástroj výuky anglického jazyka v heterogenních třídách ZŠ Na Rovině**. V naší škole využívající Montessori přístup sdružujeme žáky do tzv. trojročí - skupin žáků ze tří po sobě jdoucích ročníků. Výuka angličtiny pro takovou skupinu žáků, navíc integrující žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, musí být vedena jiným způsobem než na běžné škole. Ale i tam se leckdy přihodí, že stejně staří žáci mají zcela odlišnou úroveň dovedností i motivace. Schválením podpory projektu se nám otevřela cesta ke společné účasti 2 vyučujících angličtiny na 3 kurzech v Glasgow na Strathclydské univerzitě. Kurzy vedly v angličtině dvě německé lektorky Hannelore Tait (z IQSH) a Gisela Ehlers

(Storyline Germany), dlouhodobě se zabývající vzděláváním učitelů angličtiny jako druhého jazyka.

Na prvním kurzu ***Storyline goes language teaching Capital Tours*** v roce 2014 jsme poprvé na vlastní kůži zažili, jak mohou žáci z této metody těžit. Hned na začátku kurzu jsme si vyrobili postavy, v přidělených skupinkách jsme si připravili jejich představení pro ostatní. A potom už přišel první úkol, který nás aktivizoval k řešení. Měli jsme vymyslet jméno pro nově narozeného ledního medvěda v ZOO. Kdo vyhraje, získá jako odměnu peníze na dovolenou v nějakém evropském městě. Opět následovala práce skupiny na vymýšlení jména a na přípravě prezentace našeho nápadu před porotou. Druhý den v porotě zasedl sám zakladatel metody Storyline Steve Bell, tedy až po své přednášce o původu a smyslu metody Storyline. Moc jsme se nasmáli při prezentacích a všichni nadšeně uvítali svou výhru dovolené v libovolném evropském hlavním městě. Další etapou bylo zajít do cestovní agentury kdekoli v centru Glasgow a natočit s obsluhou cestovní kanceláře fiktivní rozhovor. V dnešní době už takové aktivity nenalézají podporu, a tak jsme nebyli úspěšní, ale destinaci jsme si vybrali a připravili pro ostatní seznámení s naším plánem, co bychom chtěli vidět. Další den jsme připravovali dramatizaci jedné nemilé události, která se nám na dovolené stala. Při práci ve skupině jsme nacvičovali, kreslili, stříhali, vyráběli, domlouvali se, shodovali se na kompromisech a dávali k lepšímu to, co jsme sami o dané zemi znali, nebo co jsme zažili. Při prezentacích vládla pohodová nálada i proto, že jsme měli vše dopředu vyzkoušené. Ten, kdo se v angličtině jako ryba ve vodě necítil, vymyslel si roli, kde využil právě tolik jazyka, kolik zvládl. Tak se stalo, že během kurzů jsem se stala babičkou, jindy líným sebevědomým zahradníkem, který si mlel stále dokola pár svých frází, šestnáctiletým klukem dvojčetem, miminkem, pamětnicí historické události atd. Všechny své role si dodnes pamatuji, dokážu popsat emoce, které jsem při jejich prezentování prožívala, mám je spojené i s frázemi a slovíčky, která jsem využívala.

Během druhého kurzu ***Storyline meets Storytelling*** v roce 2015 jsme se seznamovali s tím, jak lze krátkou anglicky psanou knížku pro děti využít pro výuku angličtiny metodou Storyline. Lektorkami vybraná knížka byla o kocourovi, který měl 6 jmen, protože každý večer dostal 6 večerů v šesti různých domech jedné ulice. Opět se jednalo o práci metodou Storyline vhodnou na několik týdnů. Postupně jsme vyráběli domy, které jsme popisovali. Vymýšleli jsme charakter jejich obyvatel. Představovali si, jak se vlastně provalilo, že

všichni živí jednoho kocoura a co pak následovalo. V tomto případě neurčoval další spád děje učitel, ale společně čtený příběh knížky.

Třetí kurz ***Storyline working towards inclusion*** byl zaměřen na metodickou podporu učitelů angličtiny pracujících metodou Storyline v heterogenních třídách. Navazoval na předešlý kurz, což bylo z organizačního hlediska praktické. Měli jsme čas na sdílení informací, postojů k výuce takových tříd, hledali jsme pravidla pro práci a sdíleli zkušenosti. Kostra příběhu se týkala zděděného starého hradu, který se dědic rozhodl zrestaurovat na hotel. Nabízela se nám řada zajímavých zápletek, kterým jsme se věnovali: návrhy jednotlivých místností, výběrové řízení na zaměstnance, popis hostů, jejich vzájemné seznamování, ztráta jednoho z hostů...

Součástí všech kurzů byla metodická podpora formou nabídky jednoduchých a praktických nápadů do výuky, jak žáky seznamovat s novou slovní zásobou, jak rozehrát a motivovat každého žáka ve třídě, jak zjistit a evokovat, co už žáci o tématu vědí a znají. Jeden den jsme se v každém kurzu věnovali rozvoji svých dramatických dovedností, hráli jsme krátké etudy, učili se například, jak vést práci s živými obrazy a jak je využívat k výuce jazyka atd.

Jak jsme pokračovali po příjezdu z kurzů? Během dvou školních roků jsme se sami snažili metodou Storyline pracovat. V prvním školním roce jsme tápali a zkoušeli spíše jen části. Poznali jsme, že prožívat Storyline jako žák a chystat ho jako učitel je velký rozdíl. Tyto zkušenosti nám ale pomohly soustředit se na dalších dvou kurzech na pozorování této metody a práce lektorek jinak.

Navíc jsme na kurzech poznali přátele, dokonce se mi podařilo navštívit jednu účastnici kurzu v její Montessori škole v Německu, pozorovat ji při práci a sdílet své zkušenosti s touto metodou. Společně s ní jsem odučila jeden projektový den v angličtině založený na knížce *Alien in underpants saved the world*.

Také jsme seznámili s metodou Storyline ostatní učitele školy a snažíme se ji uplatňovat i mimo hodiny angličtiny. S mladšími dětmi rozvíjíme témata v češtině a jen některé části pracujeme v angličtině, propojujeme učivo mateřského jazyka, matematiky a prvouky s výchovami. Osnovy našich odučených „Storylinů“ budou pomalu přibývat na pomůckovém webu naší školy pomucky.narovine.cz. Proběhlo již také setkání s rodiči našich žáků, se kterými jsme prožili kratší Storyline o potenciálu naší nové školní budovy. Při pololetních přezkušováních našich domácích školáků chystáme dílny „English time“ v duchu metody Storyline, kde rozprostřeme téma, ve kterém mohou

děti s rodiči doma pokračovat. Loutky si některé děti již vozí na přezkoušení pravidelně.

Moc si vážíme toho, že obě lektorky Hannelore Tait a Gisela Ehlers přijaly naše pozvání a povedou poprvé v České republice seminář o tom, jak lze metodu Storyline využít při výuce angličtiny. Jejich praktické nápady lze využít pro výuku ve škole i doma. Zveme proto všechny zájemce i rodiče. Pro ty, kteří by anglicky dobře nerozuměli, budeme tlumočit. Těšíme se na Vás!

Seminář se uskuteční dne 7. 5. 2016 od 9 do 16 hodin v ZŠ Na rovině v Třebosicích.